

שפת אמת

שפת אמת בלק - תלמידיו של אברהם אבינו

הרב אפרים ולץ

אבות ה יט

כל מי שיש בידו שלשה דברים הללו מתלמידיו של אברהם אבינו ושלשה דברים אחרים מתלמידיו של בלעם הרשע.

עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה מתלמידיו של אברהם אבינו,

עין רעה ורוח גבוה ונפש רחבה מתלמידיו של בלעם הרשע.

שפת אמת בלק תרל"א- תרל"ב

ומהו שם תלמידי בלעם? כי מה נלמד ממנו? ומדות רעות הללו עין רעה ורוח גבוהה כו' יוכל למצוא כל שוטה בלי לימוד! אך כי גם הרשעים מכניעים עצמם והרי אמר אם יתן לי כו' מלא ביתו כו' לא אוכל לעבור כו' ומזה עצמו נלמד שהי' נפש רחבה. כי זה נחשב אצלו לחשיבות להקב"ה מה שהוא מכניע עצמו אף שהוא חשוב מאוד. וכל ההכנעה שלו רק כדי לבוא למדריגה מה להתגאות אח"כ.

אבל הצדיקים נפש שפלה שאין מבקשים רק להיות דבוק בחי החיים לידע תמיד שאין חיות לשום ברי' רק כח ה'. כגרזן ביד החוצב. וכל פעולה יהי' דבוק בכח הפנימיות...

אא"ז מורי ז"ל הגיד על המדרש שאמר בלעם טוב להיות נעבד מע' אומות, והשיב הקב"ה טוב פת חריבה ושלווה בה מבית מלא זבחי ריב. אף שכל אומה תתן כחה להכניע להקב"ה. מ"מ אינה באמת, כמ"ש חז"ל מה דעבדין לגרמייהו כו'.

והחילוק הוא נקודה האמיתיות שסט"א מכניע כדי לגנוב ולעלות. ואנחנו בני ישראל גם העליות שמבקשין מהשי"ת שנוכל להתקרב אליו כדי להכניע ולשוב ליראתו באמת. וזהו סוף הרצון שבישראל לבוא להכנעה.

שפת אמת בלק תרל"ה

כי מתחילה התגאה בעצמו. וכאשר ראה שלא ניתן לו רשות לילך ביקש לו דרך הכנעה. ובאמת פעל אשר רצה. וניתן לו רשות לילך ע"י הכנעה כמאמר משגי'א לגוים ויאבדם. כי הרשע מיד מקבל שכר כל הכנעה וכל מעשה טוב בעוה"ז כי אין כוונת ההכנעה שלו להיות נכנע באמת רק כדי לקבל שכר ולבוא לידי גבהות.

שפת אמת בלק תרל"ח-תרל"ט

במדרש 'וירא בלק' - נוח לרשעים להיות סומין שעניהם מביאין רעה לעולם.

כי הנה הרשעים אמרו כסה כו' עין הארץ דהיינו ודאי שבנ"י מסתירין כח הקדושה כדי שלא יתפגם ח"ו ע"י הסתכלות הרשעים. והוא באמת לטובתם כי ראייתם מביא רעה להם ולעולם.

והנה כ' לך עמי בוא בחדריך כו' עד יעבור זעם כי בנ"י בחי' סתים וגליא כמו התורה והקב"ה כדאיתא בזוה"ק. וז"ש לא הביט און כי יש להם מכסה.

ובתוספות ביאור כי לכל ימי המעשה יש התלבשות בימי חול אף ששורש הימים מאוד נעלה ויום השבת אין לו התלבשות. אבל בנ"י צריכין לכסות הארת היום כמ"ש ביני ובין בני ישראל שניתן בצינעא כו'